

Turism on oluline eksportiv sektor ja moodustas enne koroonakriisi ca 8% SKP-st.

Turismiteenuste eksport (välisriikide elanike kulutused Eestis ja maksed Eesti reisitranspordifirmadele) **2019.a oli üle 2 miljardi euro, mis moodustas 28,7% Eesti teenuste ekspordist ja 10% Eesti kogueksportist.** Koroonakriisi aastad on sektorit oluliselt räsitud, kuid oleme taastumise teel (2022 II kvartalis 14% teenuste ekspordist ja pool aastat kokku 593 miljonit eurot)

Turismil on suur majanduslik mõju ka teistele sektoritele ehk **turismiga seotud valdkondadele** (lisaks majutusele ja spaadele ka toitlustus, reisiettevõtted, tellimusveod bussiga, nõupidamiste korraldamine, teiste turismiteenuste osutajad – aga mitte ainult). Statistikaameti turismi satelliitkonto (2017) andmetel **1 euro külastajaid teenindavates sektorites toob 46 senti lisandväärtust teistes sektorites.**

Turism on oluline riigi maksutuludesse panustaja – 442 mln eurot maksutululu 2019. a. Iga turisti 1 kulutatud eurost jõuab maksutuludesse tagasi 0,33 eurot.

Turism toob aktiivsust regioonidesse ja maapiirkondadesse, olles sageli põhiliseks tööandjaks. Hotellid, spaad, külastuskeskused, restoranid ja muuseumid loovad mitte ainult töökohti, vaid sageli kujundavad parema elukeskkonna ka kohalikele. Keskkonna, mida vaid kohalike elanike toel ei suudetaks pakkuda.

Väliturismi osakaal 2019. a oli 63% (2021: 32%,; 2022 a saab olema parem kui 2021, kuid endiselt nõrgem kui 2019). **Täna on turismi import ja eksport tugevalt ebasoodsas suunas „kaldu“.** Eestlased puhkavad aktiivselt välismaal, kuid välituristide osakaal ei ole taastunud.

Turismiettevõtjad on olulised tööandjad, kriisi eel töötas sektoris ca 30 000 inimest. Oluline on märkida, et sektor pakub tavapärasest enam töökohti naistele, haridustee pooleli jätanud inimestele ja noortele, kes on alles töömaailma sisenemas ja kelle võimalused ilma kogemuste ja hariduseta tööturul on piiratud.

Sektori taastumist aeglustavad muutunud julgeolekuolukord (Eesti kui ebaturvaline koht Venemaa piiril, mida ei julgeta külastada, aga samuti ära langenud Vene turg) **ja hüppeliselt kasvanud energiahinnad ning inflatsioon,** mis on olukorra turismiettevõtjate jaoks teinud veelgi keerulimaks.

Oluliseks fookuseks on äriturismi arendamine ja osakaalu kasvatamine. 2019. aastal võõrustas Eesti aastas ca 1 000 rahvusvahelist konverentsi ja ligi 60 000 välisdelegaati ning **rahvusvahelistest sündmustest eksporditulu oli 55 miljonit eurot ning ca 5 miljonit eurot maksutululu aastas.** Äriturism on kõrgeima lisandväärtusega osa turismitööstusest, sest äriturist kulutab ca kolm korda rohkem võrreldes puhkuseturistidega (ca 890 EUR/in/külastus).

Eesti turismiettevõtetus konkureerib kogu maailmaga, aga eriti Euroopa riikidega. **Oluline on tagada meie ettevõtete konkurentsivõime,** tagades vähemalt samaväärsed maksumäärad (majutuse, toitlustuse käibemaks) ning jälgides teisi seadusest tulenevaid kitsendusi (keeleseadus, töölepinguseadus, migratsiooniseadus).